

Propaganda: “De wapens die tegen ons gebruikt worden evolueren voortdurend” (interview)

Anna Fotyga

Vijandige propaganda om de EU te ondermijnen zou aanstaande verkiezingen kunnen beïnvloeden. We spraken met Europarlementslid Anna Fotyga over hoe we het kunnen bestrijden.

Parlement roept op tot méér actie tegen desinformatie

EP-leden zijn vooral ongerust over de propaganda die via sociale media verspreid wordt. Experts zijn het eens dat het desinformatie fenomeen een grotere impact heeft dan ooit tevoren, nu dat digitale middelen het voor iedereen gemakkelijker en goedkoper maken om nieuws en informatie online te delen.

Een nieuw rapport, dat tijdens de plenaire sessie in maart werd aangenomen, bevat aanbevelingen om propaganda van landen buiten de EU te bestrijden.

Volgens het rapport is de verspreiding van desinformatie verder geavanceerd dankzij nieuwe middelen zoals apps om privéberichten te sturen, optimalisatie van zoekmachines, en gemanipuleerde audiobestanden of afbeeldingen die de propaganda nóg agressiever maken.

Het rapport veroordeelt steeds agressievere tactieken van Rusland, China, Iran en Noord-Korea. Volgens EP-leden proberen zij Europese democratieën en de soevereiniteit van de Oostelijke Partnerschapslanden (Armenië, Azerbeidzjan, Wit-Rusland, Georgië, Moldavië en Oekraïne) te ondermijnen. Daarnaast proberen ze ook de verkiezingen te beïnvloeden en extremistische bewegingen te steunen.

We spraken met Anna Fotyga, een Pools lid van de ECH-fractie om méér te weten te komen over dit fenomeen:

In hoeverre zijn de Europese verkiezingen beschermd tegen inmenging door derde partijen, cyberaanvallen en vijandige propaganda?

We hebben het over 27 parallelle, maar unieke verkiezingsprocessen in elke lidstaat, die het doelwit kunnen worden van vijandige spelers met op maat gemaakte middelen: zowel het misbruik van bots, algoritmes, artificiële intelligentie (AI), internet trollen, 'deepfakes' en nepaccounts in politieke campagnes als regelrechte cyberaanvallen tijdens verkiezingen.

Ik ben er zeker van dat lidstaten begonnen zijn met de evaluatie van de situatie binnen hun grenzen na recente inmenging in verkiezingen en referenda. Desondanks vergt het investeren in nieuwe middelen om desinformatie te detecteren en campagnes tegen desinformatie op te zetten veel tijd. Daarnaast evolueren de wapens die tegen ons gebruikt worden voortdurend. Dit is waarom de EU specifieke stappen op regionaal niveau heeft ondernomen, zoals de [EU Praktijkcode tegen desinformatie](#). De code verzekert transparantie in politieke advertenties en bevordert daadkrachtige maatregelen tegen nepaccounts op sociale media platformen.

Wat moeten we verbeteren?

We moeten ze een stap vóór zijn in plaats van louter te reageren. We moeten absoluut méér aandacht vestigen op misbruik van artificiële intelligentie en zélf AI gebruiken om het effectief te kunnen bestrijden.

De sleutel tot succes is het publiek maken van de namen van de daders, hun sponsors en de doelen die ze willen bereiken. Een sterke reactie van de Europese Unie zou een serie maatregelen moeten bevatten met specifieke sancties.

Zijn sommige EU-landen kwetsbaarder voor desinformatie?

Agressieve informatiecampagnes maken deel uit van een bredere strategie. Informatieoorlogsvoering die samengaat met militaire aanvallen moet serieus genomen worden én moet met vastberadenheid en eensgezindheid bestreden worden. Desinformatiecampagnes van Rusland zetten voornamelijk in op Oost-Oekraïne en de Krim, maar richten zich ook op landen met culturele, historische, taalkundige of politieke allianties. Het [EUvsDisinfo-project](#) heeft reeds 4.000 desinformatiecampagnes met een grote verscheidenheid aan onderwerpen onderschept.

Hoe kunnen we vermijden dat we censuur aanmoedigen of de vrijheid van meningsuiting verhinderen tijdens de strijd tegen propaganda?

Zoals we in ons verslag reeds benadrukten, liggen de vrijheid van meningsuiting en het mediapluralisme aan de grondslag van democratie en vormen ze de beste waakhonden tegen desinformatie en vijandige propaganda. Censuur zou ons ondermijnen. Dit is waarom we het belang onderstrepen van transparantie van het media-eigendom en -pluralisme. De grootste zorg die we in ons verslag aankaarten zijn sociale media platformen. We begrijpen dat het verbannen van verdachte profielen kan lijken op censuur. Daarom moeten zulke acties duidelijk gegrond zijn.

Desinformatie: wat denken Europeanen

- 73% van de internetgebruikers in de EU zijn bezorgd over online desinformatie of misinformatie tijdens verkiezingsperiodes (Eurobarometerenquête, oktober 2018)
- 85% van de respondenten zien online nepnieuws als een probleem in hun land en 83% beschouwen het als een gevaar voor democratie in het algemeen (Eurobarometerenquête, februari 2018)

Meer informatie

[Verslag](#)

[Persbericht over de stemming van de commissie \(22 januari 2019 - Engels\)](#)
[East StratCom Task Force \(Engels\)](#)

[Blogs over desinformatie \(Engels\)](#)